



## **Lukemisen ja kirjoittamisen testistö tukemaan toisen asteen ammatillista koulutusta**

- **Projektin lähtökohdat:**

Vuonna 1999 mietintönsä jättänyt opetusministeriön asettama Luki-työryhmä piti erittäin tarpeellisena ja kiireellisenä sellaisen tutkimusmenetelmän laatimista, jolla mahdolliset lukivaikeudet voitaisiin diagnosoida jo toisen asteen opintojen aloittamisen alkuvaiheessa, jotta vaikeudet voitaisiin ottaa huomioon opiskelun kuluessa. Erilaisten oppijoiden tunnistaminen on tärkeää, jotta näytöt ja aineistot voidaan suunnitella heidän edellytystensä ja tarpeensa huomioon ottaen. Erilaisen oppijan huomioonottamisella näytöissä ja aineistojen laadinnassa varmennetaan opiskelun toteutuminen ja tutkintojen tavoitteiden saavuttaminen mahdollisesti vaihtoehtoisin keinoin.



- **Lukivaikeuksien kolmetasoinen diagnostinen arviointimenetelmä:**

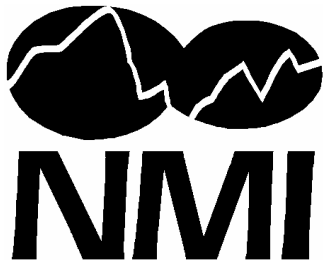
### **I Lukivaikeuksien seulonta**

Ryhmätutkimuksena toteutettava, jonka perusteella opiskelija voidaan tarvittaessa ohjata yksilötutkimukseen. Koostuu sanelukirjoituksesta, sanaketjutehtävästä, kirjoitusvirheiden etsimistehtävästä ja luetun ymmärtämisen tehtävästä sekä lukemiseen liittyvästä itsearviointista.

### **II Lukivaikeuden diagnostinen testi**

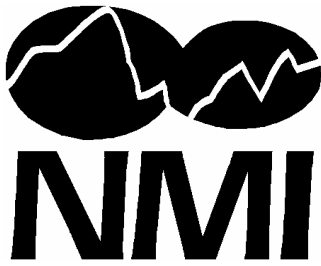
Yksilötutkimuksena toteutettava, sisältää sanatasoisen lukemisen (sanat ja epäsanat, oikeellisuus ja nopeus) ja kirjoittamisen (sanat ja epäsanat, oikeellisuus) sekä tekstin lukemisen (ääneen lukeminen, oikeellisuus ja nopeus) sekä luetun ymmärtämisen tehtävä. Lisäksi joidenkin lukivaikeuksiin liittyvien taustataitojen kartoitusta.

### **III Lukemisvaikeuksien diagnosoinnin ja opetuksen räätälöinnin ”käsi- ja ohjekirja”**



- **Projektin toteutus:**

Projektin aikana suunnitellaan diagnostinen testistö, pilotoidaan se ammatillisissa oppilaitoksissa ja peruskoulun yläasteella. Seulontatesti ja yksilödiagnostinen testi normitetaan peruskoulun viimeisellä luokalla. Seulontatestin suunnittelu ja kokeilu on jo toteutettu erillisessä projektissa. Lukemisvaikeuksien diagnosoinnin ja opetuksen räätälöinnin käsikirjaa suunnitellaan ja toteutetaan koko projektin ajan. Valmistelussa käytetään hyväksi ohjausryhmää ja asiantuntijaverkostoa, johon on koottu testien laatimisen, lukivaikeuksien ja erityisopetuksen asiantuntijoita eri puolilta Suomea. Projektin aikana järjestetään täydennys- ja lisäkoulutusta ammatillisten oppilaitosten henkilöstölle oppimisvaikeuksista ja niiden huomioonottamisesta opetusta suunniteltaessa sekä näyttöjen että näyttöaineistojen yhteydessä.

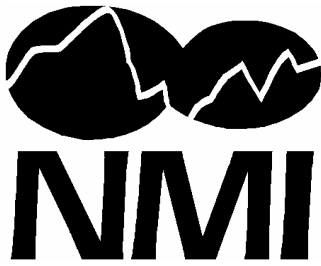


- **Yhteistyö ja verkottuminen:**

Projektin yhteistyökumppanit ovat seuraavat:

- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä / Jyväskylän Palvelualuejen Oppilaitos (JyPoL)
- Kiipulan ammattiopisto
- Turun ammatti-instituutti
- Helsingin seudun erilaiset oppijat ry. (HERO): ja sen yhteistyöoppilaitokset (Helsingin palvelualuejen oppilaitos, Helsingin sosiaali- ja terveysalan oppilaitos ja Helsingin tekniikan alan oppilaitos)

Projektin toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti projektin ohjausryhmässä.



- **Projektin tulokset ja niistä tiedottaminen:**

Lukivaikeuksien kolmivaiheisen testistön tuloksia voidaan käyttää hyödyttämään näyttöjen ja aineistojen kehittämisprojekteja ja sitä kautta tuetaan ammatillisten oppilaitosten pedagogista kehittämistyötä.

Tuloksista tiedotetaan Instituutin omassa lehdessä (NMI-Bulletin) ja muissa opettajille suunnatuissa lehdissä sekä ammatilliseen koulutukseen liittyvissä julkaisuissa. Projektin tuloksista tehdään ainakin yksi väitöskirja. Lisäksi projektin kulusta ja tuloksista tiedotetaan opettajille suunnatuissa koulutuksissa.